

WÓJT GMINY SANOK

ANEKS

DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ORAZ PROJEKTU UCHWAŁ

dotyczących

*Szesnastej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków
Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejscowego Planu
Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Łodzina 5”,
terenu obejmującego złożę „Łodzina-San I”,
położonego w gminie Sanok.*

.: OPRACOWANIE:

❖ inż. Małgorzata Puchyr

❖ mgr inż. arch. Agnieszka Puchyr

SANOK, 2021

SPIS TREŚCI

1.	Aneks dot. pkt 1 pism Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie znak: WOOŚ.410.4.97.2021.AP.7 z dnia 21 lipca 2021r. oraz znak: WOOŚ.410.4.103.2021.AP.6 z dnia 19 lipca 2021r.	str. 3
2.	Aneks dot. pkt 2 pism Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie znak: WOOŚ.410.4.97.2021.AP.7 z dnia 21 lipca 2021r. oraz znak: WOOŚ.410.4.103.2021.AP.6 z dnia 19 lipca 2021r.	str. 6
3.	Aneks dot. pkt 3 pism Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie znak: WOOŚ.410.4.97.2021.AP.7 z dnia 21 lipca 2021r. oraz znak: WOOŚ.410.4.103.2021.AP.6 z dnia 19 lipca 2021r.	str. 7

1. Zgodnie z pkt 1 pism Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie:

- **znak: WOOŚ.410.4.97.2021.AP.7, z dnia 21 lipca 2021r.: w Studium należy zweryfikować wskazaną szerokość pasów ochronnych wyrobiska od terenów sąsiednich, uwzględniając wymogi Polskiej Normy PN-G-02100 >>Górnictwo odkrywkowe. Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych. Użytkowanie i szerokość<<, w odniesieniu do rzeki San. W przypadku ustalenia pasa ochronnego o szerokości mniejszej niż wymagana, należy dowieść poprawności przyjętego buforu wykazując, że gwarantuje on taki sam poziom ochronny jak w przypadku pasa o szerokości 50 m od granicy zalewu przy przepływie najbardziej miarodajnym;**
- **znak: WOOŚ.410.4.103.2021.AP.6, z dnia 19 lipca 2021r.: w uchwale należy zweryfikować wskazaną szerokość pasów ochronnych wyrobiska od terenów sąsiednich, uwzględniając wymogi Polskiej Normy PN-G-02100 >>Górnictwo odkrywkowe. Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych. Użytkowanie i szerokość<<, w odniesieniu do rzeki San. W przypadku ustalenia pasa ochronnego o szerokości mniejszej niż wymagana, należy dowieść poprawności przyjętego buforu wykazując, że gwarantuje on taki sam poziom ochronny jak w przypadku pasa o szerokości 50 m od granicy zalewu przy przepływie najbardziej miarodajnym. Ewentualnie kwestię ustalenia konkretnej szerokości pasa ochronnego względem rzeki San należy odłożyć do etapu postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowej.**

Odległość od koryta Sanu w granicach planowanej eksploatacji wyniesie od 50 do 220 metrów. Na tym odcinku rzeka San nie wykazuje żadnych oznak erozji bocznej lewego brzegu a wręcz tworzy powiększające się odsypisko. Wobec powyższego, zostawienie 50 metrowego pasa ochronnego wody Q10% nie powinno być stosowane.

Na etapie prowadzonej oceny oddziaływania na środowisko oraz pozwolenia wodnoprawnego powinny zostać zaprojektowane środki, które zabezpieczą wyrobisko i zrekultywowany zbiornik wodny w przypadku wystąpienia wód powodziowych TJ.:

- instrukcja bezpiecznego prowadzenia robót górniczych w warunkach wystąpienia zagrożenia wodnego
- zachowanie stabilnych, łagodnych skarp zbiornika wodnego od strony rzeki
- częściowe poszerzenie pasa ochronnego masami nadkładowymi (np. w południowej części pola eksploatacyjnego)

- inne środki zabezpieczające wyrobisko i poeksploatacyjny zbiornik powinna uwzględniać dokumentacja hydrologiczna sporządzona w postępowaniu wodnoprawnym.

Stosowanie normy zgodnie z ustawą o normalizacji jest dobrowolne. Biorąc pod uwagę ukształtowanie lewego brzegu rzeki San i znaczną odległość od koryta rzeki stosowanie normy przez zachowanie 50 metrowego pasa ochronnego od wody Q10% jest nieuzasadnione. Powoduje niewykorzystanie ponad 60 % nieodnawialnych zasobów złoża, które podlegają zgodnie z art. 125 ustawy Prawo Ochrony Środowiska ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin.

Odnosząc się szczegółowo do zapisów normy PN-G-02100 stosuje się ją przy ustalaniu wymiarów **stałych zboczy** wyrobisk eksploatacyjnych i poeksploatacyjnych. Zbocze stałe zdefiniowano w normie PN-64/G-02400 jako zbocze, którego wszystkie skarpy są skarpami stałymi, a stałą skarpe wyrobiska jako skarpe, na której nie prowadzi się urabiania lub zwałowania tj. robót górniczych czyli już po zakończeniu kształtowania zbocza w fazie rekultywacji.

Powołanie w akcie niższego rzędu (w rozporządzeniu ministra) normy PN-G-02100 „Górnictwo odkrywkowe. Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych. Użytkowanie i szerokość”, której na podstawie „Ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji” (Dz.U. 2015 poz. 1483) art.5, ust.1 pkt 3 stosowanie jest dobrowolne, nie skutkuje nałożeniem obowiązku stosowania PN, ponieważ jest to niezgodne z regułami legislacyjnymi – akt prawny niższego rzędu nie może zmieniać postanowień aktu wyższego rzędu (o czym mówi też oficjalne stanowisko Polskiego Komitetu Normalizacyjnego) – poniżej cytat ze strony internetowej: Informacje podstawowe o PN - WIEDZA (pkn.pl):

Polska Norma - jest normą o zasięgu krajowym, przyjętą w drodze konsensu i zatwierdzoną przez krajową jednostkę normalizacyjną (Polski Komitet Normalizacyjny), powszechnie dostępną, oznaczoną – na zasadzie wyłączności - symbolem PN. Do 31 grudnia 1993 r. stosowanie PN było obowiązkowe i pełniły one rolę przepisów. Nieprzestrzeganie postanowień PN było naruszeniem prawa. Od 1 stycznia 1994 r. stosowanie PN jest dobrowolne, przy czym do 31 grudnia 2002 r. istniała możliwość, przez właściwych ministrów i w pewnych przypadkach, nakładania obowiązku stosowania PN.

Od 1 stycznia 2003 r. stosowanie PN jest już całkowicie dobrowolne (Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji, Rozdział 3, Art. 5, pkt 3).

Przywoływanie PN w rozporządzeniach ministrów nie skutkuje nałożeniem obowiązku stosowania PN, ponieważ jest to niezgodne z regułami

legislacyjnymi - akt prawny niższego rzędu nie może zmieniać postanowień aktu wyższego rzędu. Polskie Normy są opracowywane przez Organy Techniczne – ciała złożone przez ekspertów delegowanych przez instytucje zainteresowane normalizacją. PKN nie jest odpowiedzialny za treść norm i nie jest urzędem tworzącym przepisy techniczne, nadzoruje jedynie zgodność procesów opracowywania norm z przepisami wewnętrznymi PKN. Zatwierdzenie projektu przez PKN jest formalnym stwierdzeniem tej zgodności i nadaniem projektowi statusu normy krajowej.

Od chwili podpisania układu akcesyjnego z UE Polski Komitet Normalizacyjny zajmuje się przede wszystkim wprowadzaniem do PN Norm Europejskich, które są ważnym elementem harmonizującym jednolity rynek europejski. Harmonizacja polskiego systemu norm technicznych była w procesie akcesyjnym jednym z najważniejszych warunków do spełnienia. Normy Europejskie nie są powszechnie dostępne (nie można kupić Normy Europejskiej), są natomiast osiągalne w implementacjach krajowych. W każdym kraju członkowskim UE i EFTA teksty norm krajowych wprowadzających Normy Europejskie są takie same (Polska Norma wprowadzająca Normę Europejską ma oznaczenie PN-EN, niemiecka DIN-EN itd.). Obywatel np. Estonii posługujący się swoją normą krajową ma pewność, że wypełniając jej postanowienia spełnia jednocześnie postanowienia norm pozostałych krajów UE i EFTA. Ma to ogromne znaczenie przy swobodnym przepływie towarów na rynku europejskim.

Szczególną rolę w normalizacji europejskiej pełnią Europejskie Normy zharmonizowane. W Polsce pokutuje całkowicie błędne przekonanie o tym, że ich stosowanie na terenie UE jest obowiązkowe. Europejskie normy zharmonizowane wspomagają legislację w ramach tzw. Nowego Podejścia, ale ich stosowanie jest całkowicie dobrowolne.

Od chwili włączenia się w strukturę Europejskich Organizacji Normalizacyjnych (nastąpiło to 1 stycznia 2004 r., a więc na pięć miesięcy przed akcesją Polski do UE) PKN uczestniczy w procesach tworzenia Norm Europejskich na równych prawach z innymi członkami UE i EFTA. Niezależnie od współpracy z Europejskimi Organizacjami Normalizacyjnymi PKN współpracuje z Międzynarodowymi Organizacjami Normalizacyjnymi ISO – członek założyciel i IEC – od 1923 roku. W obszarach nie objętych normalizacją europejską PKN wprowadza normy identyczne z normami międzynarodowymi. Te normy mają odpowiednio oznaczenie PN-ISO i PN-IEC.

Stosowanie normy jest więc dobrowolne. Ważnym aspektem w planowaniu przedsięwzięcia jest racjonalne wykorzystanie zasobów złoża kopaliny „Łodzina – San I”. Niewykorzystanie zasobów naturalnych nieuzasadnione przepisami „Ustawy Prawo ochrony środowiska” byłoby nieracjonalne mając na względzie także przepisy „Ustawy Prawo Geologiczne i Górnictwo”.

2. Zgodnie z pkt 2 pism Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie:

- **znak: WOOŚ.410.4.97.2021.AP.7, z dnia 21 lipca 2021r.: zweryfikować zapis zawarty w Prognozie dotyczący szerokości pasów ochronnych: >>Teren eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Łodzina-San” obejmować będzie całość terenu objętego opracowaniem, wykluczając pasy ochronne. Na potrzeby eksploatacji przewiduje się całą powierzchnię udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Łodzina-San I”<<, w kontekście zapisów projektu Studium;**
- **znak: WOOŚ.410.4.103.2021.AP.6, z dnia 19 lipca 2021r.: zweryfikować zapis zawarty w Prognozie dotyczący szerokości pasów ochronnych: >>Teren eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Łodzina-San” obejmować będzie całość terenu objętego opracowaniem, wykluczając pasy ochronne. Na potrzeby eksploatacji przewiduje się całą powierzchnię udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Łodzina-San I”<<, w kontekście zapisów projektu przedmiotowego Planu.**

Teren eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Łodzina-San” obejmować będzie całość terenu objętego opracowaniem, za wyjątkiem pasów ochronnych o szerokości 6,0m od strony wschodniej oraz południowej od terenów sąsiednich.

3. Zgodnie z pkt 3 pism Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie:

- **znak: WOOŚ.410.4.97.2021.AP.7, z dnia 21 lipca 2021r.: identyfikację JCWP i JCWPd należy uzupełnić o informacje, czy znajdują się one w wykazach obszarów chronionych, wymienionych w art. 317 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne, zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016r. poz. 1911);**
- **znak: WOOŚ.410.4.103.2021.AP.6, z dnia 19 lipca 2021r.: identyfikację JCWP i JCWPd należy uzupełnić o informacje, czy znajdują się one w wykazach obszarów chronionych, wymienionych w art. 317 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne, zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016r. poz. 1911);**

Odniesienie terenu objętego Szesnastą Zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok oraz objętego projektem Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Łodzina 5”, terenu obejmującego złożę „Łodzina-San I”, położonego w Gminie Sanok względem wykazów obszarów chronionych wymienionych w art. 317 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2021r. Prawo Wodne zamieszczono na str. 35-36 Prognozy Oddziaływania na Środowisko. Niemniej jednak dokonano rozbudowy wypowiedzi względem w/w wymogu:

Zgodnie z mapą Jednolitych Części Wód opracowaną na potrzeby Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie omawiany obszar znajduje się w zasięgu:

- JCWP o nazwie: „San od Tyrawki do Olszanki”, oznaczonym europejskim kodem PLRW20001522379.
- JCWPd o nr 154 oznaczonym europejskim kodem PLGW2000154.

WYKAZ OBSZARÓW CHRONIONYCH JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (j.t. Dz. U. z 2021r., poz. 624 z późn. zm.):

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera: wykazy obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4, wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia”.

Zgodnie z art. 317 ust 4 w/w ustawy:

„Rejestr, o którym mowa [...] zawiera wykazy następujących obszarów chronionych:

- 1) jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.
- 2) Jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.
- 3) Obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.
- 4) Obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.
- 5) Obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym”.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* analizowany rejestr obszarów chronionych obejmuje wyłącznie obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami.

Jednolite Części Wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi:

Zgodnie z tabelą Nr 31 Wykaz JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia na obszarze dorzecza Wisły JCWP o kodzie PLRW20001522379 („San od Tyrawki do Olszanki”) znajduje się w wykazie JCW dostarczającej średnio powyżej 100m³ wody na dobę.

Zgodnie z tabelą Nr 32 Wykaz JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia na obszarze dorzecza Wisły JCWPd o numerze 154, jak i cała zlewnie bilansowa „San” znajduje się w wykazie JCWPd dostarczającej średnio powyżej 100m³ wody na dobę.

Jednolite Części Wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych:

Zgodnie z tabelą Nr 33 Wykaz wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych na obszarze dorzecza Wisły dla regionu wodnego Górnej Wisły teren objęty opracowaniem nie należy do obszarów

przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych, a więc nie dotyczy terenu objętego opracowaniem.

Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianych jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód:

Zgodnie z zapisami *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* ze względu na położenie w 99,7% w zlewisiku Morza Bałtyckiego, całe terytorium Polski zostało uznane za obszar wrażliwy na eutrofizację.

Z uwagi na powyższe teren objęty opracowaniem znajduje się w obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód bigenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 26 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

Zgodnie z tabelą Nr 30 *Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły JCWP o kodzie PLRW20001522379 („San od Tyrawki do Olszanki”)* należy do w/w obszarów, lecz nie dotyczy to terenu objętego niniejszym opracowaniem z uwagi na położenie wyłącznie we Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Typ obszaru chronionego	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Kod JCWP	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód
Park Krajobrazowy	PK87	Park Krajobrazowy Gór Słonnych	PLRW20001522379	56232,4	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków, w szczególności: gęsta sieć rzek i potoków, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych
Park Krajobrazowy	PK88	Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego	PLRW20001522379	60586,6	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków, w szczególności: rzeki, potoki, łągi, olszynka

					karpacka, torfowiska przejściowe, flora i fauna ekosystemów wodno-biotnych.
OSO	PLB180001	Pogórze Przemyskie	PLRW20001522379	65366,3	Alcedo atthis (lęgowe), Aquila pomarina (lęgowe), Ciconia ciconia (lęgowe), Ciconia nigra (lęgowe), Crex crex (lęgowe), Grus grus (przelotne), Ixobrychus minutus (lęgowe).
OSO	PLB180003	Góry Słonne	PLRW20001522379	55036,9	Alcedo atthis (lęgowe), Aquila pomarina (lęgowe), Ciconia nigra (lęgowe), Crex crex (lęgowe), Grus grus (przelotne).
OZW	PLH180007	Rzeka San	PLRW20001522379	1374,8	Aspius aspius, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Gobio a bipinnatus, Gobio kessleri, Lampetra planeri, Unio crassus.
OZW	PLH180012	Ostoja Przemyska	PLRW20001522379	39656,8	Siedlisko 7230, Siedlisko 91E0, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Gobio kessleri, Lampetra planeri, Carabus variolosus, Lycaena dispar.
OZW	PLH180013	Ostoja Góry Słonne	PLRW20001522379	46071,5	Siedlisko 91E0, Lutra lutra, Bombina variegata, Triturus montandoni, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Eudontomyzon spp, Carabus variolosus.

Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

Zgodnie z zapisami *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły w Polsce* nie wyznaczono obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym. Brak jest szczegółowych regulacji w zakresie ustalenia sposobu wyznaczenia przedmiotowych obszarów.

Mając na uwadze powyższe obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym nie dotyczą terenu objętego opracowaniem.